

Csomagoljunk műanyagmentesen, de mibe?

Éppen a „műanyagmentes” júliusban járunk, amikor az átlagosnál is több szó esik a műanyagszennyezés tarthatatlanságáról és a környezetbarát csomagolási alternatívákról. Az élelmiszeriparnak és -kereskedelemnek nagy szerepe és felelőssége van abban, hogy folyamatosan új megoldásokkal álljon elő, már csak azért is, mert a csomagolásnak élelmiszerbiztonsági okokból nem lehet búcsút inteni, sőt továbbra is a biztonság marad a fő szempont – figyelmeztet a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége.

Miért kell a csomagolás?

- hogy az élelmiszert hosszabb ideig lehessen fogyasztani és tovább tartson a minőségmegőrzési ideje,
- hogy a terméket megvédjük a külső sérülésektől, szennyeződésektől, a szélsőséges hőmérsékleti hatásoktól, vagy éppen az UV-sugárzástól a szállítás és a tárolás során,
- meg kell akadályoznia a kártevők és kórokozók bejutását az élelmiszerekbe, valamint azt is, hogy az élelmiszerekben természetes módon lejátszódó (pl. enzimatis) folyamatok beinduljanak,
- a vásárlók jogszabályban meghatározott kötelező tájékoztatását (fogyaszthatósági és minőségmegőrzési idő, felhasználási mód, származás, összetétel, tápérték-információk, allergének jelölése stb.) is a csomagoláson tüntetik fel,
- emellett kétségtelenül marketing célokat is szolgál, többek között felismerhetővé és azonosíthatóvá teszi a terméket.

Ettől függetlenül, vagy éppen azért, mert a csomagolásnak az esetek többségében valódi funkciója van, elengedhetetlenül fontos, hogy a meglévők helyett más lehetséges, környezetkímélőbb alternatívákat keressünk.

„Az innovációnál azonban nem szabad elfeledkezni arról, hogy a csomagolás elsődleges feladata mégis csak az élelmiszerbiztonság garantálása, amiben nem köthetők kompromisszumok. A csomagolóanyagok összetételét, illetve azt, hogy milyen élelmiszert milyen anyagba lehet csomagolni, vagyis mi, mivel érintkezhet, szigorú jogszabályok határozzák meg, annak érdekében, hogy az ételbe semmilyen, egészségre ártalmas anyag ne oldódjon bele. A csomagolóanyagok lecserélése már csak emiatt sem könnyű feladat” – mondja Szűcs Zsuzsanna, az MDOSZ elnöke.

Műanyaghelyettesítő csomagolási trendek

- az egyszer használatos műanyagok helyett többször használatos vagy lebomló műanyagok alkalmazása

Ha viszont ezeket nem gyűjtjük és kezeljük külön a normál műanyagoktól, akkor a két típus összekeveredése ellehetetleníti az újrafeldolgozást.

- papír és újrahasznosított papír

A papír lehetne az egyik megfelelő alternatíva az egyszer használatos műanyagokra, azonban az előállítás szintén nagy terhet ró a környezetre, higiéniai és egyéb szempontból pedig kevesebb élelmiszer csomagolására alkalmas.

- alga

Az elsőre talán bizarrnak tűnő zselés vízkapszula egy olyan újítás, amelynél az ivóvizet, vagy egyéb folyadékot egy átlátszó membránréteggel veszik körül. Ez a zselatinszerű burok egy természetes és ehető, emészthető polimer anyag, ami a barnamoszat és kalcium-klorid kombinációjából állítható elő. Ha a kapszulát mégsem esszük meg, akkor sincs gond, mivel hat hét alatt lebomlik a környezetben, így nem termel hulladékot sem. Tömeges elterjedését a sérülékenységből eredő szállítási, tárolási

nehézségek, valamint a termék mikrobiológiai szennyeződésének kockázata nehezíti, de például a tömeges futóversenyek alkalmával kiválthatja a frissítő pontokon műanyag pohárban felszolgált vizet és sportitalt, vagy akár a gyorséttermekben az egyadagos szószoikat is lehet ebbe az ehető kapszulába csomagolni.

- üveg

Az üveg is gyakran felmerül, mint lehetséges műanyaghelyettesítő, azonban itt sem olyan egyértelmű a helyzet. Az üveg fizikai paraméterei miatt nem szállítható környezetbarát módon a relatív nagy helyigénye és a törékenysége miatt. Az újrahasznosítása pedig sokszor azért nem lehetséges, mert nem bírják ki másodszor is az élelmiszeriparban higiéniai szempontból elengedhetetlen hőkezelést és elpattannak. Emellett a kiürült üvegek tisztítása igen sok vizet és mosószert igényel, amely szintén további környezetvédelmi aggályokat vet fel.

Akkor mégis mit tehetünk?

- Ha élelmiszerbiztonsági szempontból lehetséges, érdemes törekedni a csomagolásmentes vásárlásra.
- Némi előrelátással és tervezéssel napi, heti rutinná válhat a saját kulacs, üveg vagy fém ételhordó, a többször használatos, mosható vászon- vagy textilzsák, a zöldségek, gyümölcsök szállítására gyártott hálós vagy textilszűrő használata.
- A csomagolt termékek esetében célszerű a nagykiszerelést választani, mert arányait tekintve az áruk kedvezőbb és fajlagosan a keletkező hulladék mennyisége is kisebb. Persze csak akkor, ha el is fogy a termék, és nem az élelmiszerpazarlást növeljük vele.
- Gyűjtsük szelektíven a hulladékot, mert ezzel tehetünk a legtöbbet a megfelelő hulladékgazdálkodásért és az újrahasznosításért.
- Törekedjünk a fenntartható életmódra! A fenntarthatóság azonban nem egyenlő a csomagolásmentességgel, sokkal több annál. Beletartozik többek között a fenntartható (klímavédő) étrend, az élelmiszerpazarlás csökkentése, a környezetvédelem, a hulladékcsökkentés, az újrahasznosítás és a már említett, környezettudatos csomagolóanyagokban elérhető termékek előnyben részesítése és ha lehet, a csomagolásmentes vásárlás is.